

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000827

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-03-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ДТЕУ від 20.05.2025 № 1146



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Берташ Марія Ігорівна

2. Mariia Bertash

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5554-2531

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 25-04-2025

Спеціальність за освітою: 053 психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7954

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.81.29

Тема дисертації:

1. Професійно-психологічний відбір працівників Державної митної служби
2. Professional and psychological selection of employees of the State Customs Service

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячено комплексному теоретико-емпіричному вивченню психологічних детермінант професійно-психологічного відбору працівників Державної митної служби, визначенню їх локалізації у загальній топографії психічної сфери суб'єктів митної діяльності, розкриттю їх системи та змісту з метою використання у практиці професійно-психологічного відбору. Наукова новизна та теоретичне значення дисертаційного дослідження полягає у тому, що визначено зміст та структуру психологічних детермінант здійснення професійного відбору працівників Державної митної служби, розроблено концептуальну модель дослідження психологічних детермінант здійснення професійного відбору працівників Державної митної служби; дістав подальшого розвитку теоретико-методологічний підхід до формування професійного відбору; удосконалено психодіагностичний інструментарій для вивчення психологічних детермінант здійснення професійного відбору. В емпіричній частині дисертаційної роботи представлено процедуру та результати експериментальної перевірки ефективності формування психологічних детермінант відбору майбутніх працівників Державної митної служби. Доведено, що майбутні

митники, які навчаються на більш старших курсах мають більш розвинені психологічні характеристики, що виступають детермінантами професійно-психологічного відбору. Також доведено, що ключовими детермінантами професійно-психологічного відбору майбутніх працівників митної служби, що виступають базовими психологічними маркерами їх професійної придатності є розвинена інтелектуальна лабільність, сформовані навички саморегуляції та емоційного інтелекту, переважання в загальній картині емоційності схильності до переживання позитивних емоцій, розвинена та гармонійна мотивація професійної діяльності. Визначено, що основними психологічними параметрами, що відіграють системотвірну роль диференціюючого критерію, за яким можливо визначити психологічний типаж майбутнього митника, виступають їх диспозиційно-характерологічні та мотиваційно-ціннісні особливості. У загальному підсумку було доведено, що у рамках здобуття освіти митника відбувається прогресивне формування саме тих психологічних параметрів та детермінант, що визначають успішність майбутньої професійної діяльності та лежать в основі ефективного оволодіння професією митника; результативність професійно-психологічного відбору залежить від можливості оцінки множини психологічних детермінант, що функціонують у різних сферах структури особистості майбутнього фахівця: когнітивній, емоційній, саморегуляційній, мотиваційно-ціннісній та диспозиційно-характерологічній; диспозиційно-характерологічні та мотиваційно-ціннісні особливості виступають системотвірними психологічними детермінантами професійно-психологічного відбору та визначають змістовні та стильові аспекти майбутньої професійної діяльності.

2. The dissertation study is devoted to a comprehensive theoretical and empirical study of the psychological determinants of the professional and psychological selection of employees of the State Customs Service, determining their localization in the general topography of the mental sphere of customs subjects, disclosing their system and content with a view to using them in the practice of professional and psychological selection. The scientific novelty and theoretical significance of the dissertation research is that the content and structure of the psychological determinants of the professional selection of employees of the state customs service are determined, a conceptual model of the study of psychological determinants of the professional selection of employees of the state customs service is developed, the theoretical and methodological approach to the formation of professional selection is further developed, the psychodiagnostic tools for studying the psychological determinants of the professional selection of employees of the state customs service are improved. The empirical part of the dissertation presents the procedure and results of the experimental verification of the effectiveness of the formation of psychological determinants of the selection of future employees of the state customs service. It is proved that future customs officers studying at higher courses have more developed psychological characteristics that serve as determinants of professional and psychological selection. It has also been proved that the key determinants of the professional psychological selection of future customs officers, which are the basic psychological markers of their professional suitability, are developed intellectual lability, formed skills of self-regulation and emotional intelligence, predominance in the general picture of emotionality of the tendency to experience positive emotions, developed and harmonious motivation of professional activity. It has been determined that the main psychological parameters that play a systemic role as a differentiating criterion by which it is possible to determine the psychological type of a future customs officer are their dispositional-characteristic and motivational-value features. In general, it has been proved that in the framework of customs officer education, there is a progressive formation of those psychological parameters and determinants that determine the success of future professional activity and underlie the effective mastery of the customs profession; the effectiveness of professional psychological selection depends on the ability to assess a set of psychological determinants that function in different areas of the personality structure of a future specialist: cognitive, emotional, self-regulatory, motivational and value and dispositional.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку

суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Bertash M., Polishchuk S., Burdun V., Ivanyshyn N., Zhulkovskyi V. The utilization of European experience in the formation of professional competencies of future specialists of the Ukrainian vocational education system. *Journal of curriculum and teaching*. 2024. Vol. 13(3). P. 147-158
- Берташ М. І. Корольчук М.С. Професіографія діяльності працівників державної митної служби та психологічні детермінанти професійного відбору. *Габітус*. 2024. Вип. №61. С. 241-246
- Берташ М. І. Планування та реалізація професійно-психологічного відбору працівників державної митної служби. *Вісник Національного університету оборони України*. 2024. 5(81). С. 36-44.
- Калениченко Р. А., Коханець А. С., Берташ М. І. Особливості організації професійно-психологічного відбору спеціалістів до діяльності в складних та екстремальних умовах. *Вісник Національного університету оборони України*. 2022. 3(67). С. 63-70
- Берташ М. І., Ніжегородцев В. О. Інформаційно-аналітичні технології як інструмент моніторингу у професійно-психологічному відборі працівників державної митної служби. *Всеукраїнський науково-практичний журнал "Директор школи, ліцею, гімназії". Спеціальний тематичний випуск "Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору"*. № 2. Кн. 3. Том I (88). К.: Гнозис. 2020-2021. С. 240-248
- Калениченко Р. А., Коханець А. С., Берташ М. І. Професійний відбір та професійний добір у профорієнтаційній роботі. *Вісник Національного університету оборони України*. 2022. Випуск 5(69). С. 47-58
- Берташ М. І., Клевець Л. М., Коханець А. С. Особливості конкретних методів та методик професійного відбору персоналу. *Вісник Національного університету оборони України*. 2022. Вип. 6(70). С. 5-13

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U001379; 0123U103900

VI. Відомості про наукового керівника /керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корольчук Микола Степанович
2. Mykola Korolchuk

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2524-4784

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кокун Олег Матвійович

2. Oleg Kokun

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1793-8540

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, буд. 2, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тептюк Юлія Олександрівна

2. Yuliia Tepiuk

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2918-112X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушніренко Катерина Олегівна
2. Kateryna Kushnirenko

Кваліфікація: к. психол. н., доцент, 19.00.10**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3922-0388**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний торговельно-економічний університет**Код за ЄДРПОУ:** 44470624**Місцезнаходження:** вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мостова Ірина Валентинівна
2. Irina Mostova

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.10**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1418-3007**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний торговельно-економічний університет**Код за ЄДРПОУ:** 44470624**Місцезнаходження:** вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Миронець Сергій Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Миронець Сергій Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Берташ Марія Ігорівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна